

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din., za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 23 a.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 1. decembra 1937

Luč v zmedo

Nobene skrivnosti ne povemo več tistim, ki pazno zasledujejo način pisanja našega lista, če poudarimo, da je duh, ki nas vodi, povsem drugačen od duha, ki vodi vodilne člane jeseniške Jug. strokovne zveze in ljubljansko centralo samo. Mi smo odkrito in brez pridržka na strani mlade katoliške delavske narodno socialne organizacije Zveze združenih delavcev in ji želimo med nami polnega raznaha in zmage.

Istočasno, ko to poudarjamo, pa rade volje priznavamo, da je veliko število članstva JSZ, ki v svoji poštenosti še ni spregledalo varljivih kart, na katere igra njihovo vodstvo. Tudi razumemo, da je marsikomu težek prelom z organizacijo preteklosti, v okrilju katere se je on sam pošteno trudil za zmago delavskih pravic in krščanskega svetovnega nazora. Nekako vzrasli so v svojo skupnost in ne morejo razumeti, da bi v tej skupini bilo kaj drugačnih, kakor so oni sami.

Prelom s tradicijo, oddaljitev od že zasidrane grupe in ustvarjanje nove skupnosti nikakor ni lahka stvar. V našem slovenskem katoliškem narodnem javnem življenju so se že leta in leta kazale globoke razpoke, v katere je poleg nekaterih osebnih častihlepnežev in stremuhov zlasti JSZ pridno zabijala zagozdo, da bi ta razcep čimprej dovršila.

Že desetletja in več so hodili svoja pota na veliko kvar naše skupne stvari. — Pa vendar, koliko časa ni prišlo do očitega preloma. Tudi tisti, ki so že zdavnaj uvideli vse to, niso mogli kar tako na kratko prelomiti. Še vedno so upali, da pride tudi v vrste JSZ spoznanje, iztrezenje in vrnitev v katoliško skupnost. Vse so tudi poskusili, da bi se to zgodilo. Žal, smo se v tem varali. Vrnitve ni bilo, pač pa vsak dan bolj jasno teženje za razbijanjem. Teženju v dušah je sledilo dejansko razbijanje v življenju samem.

Poudarjali so sami, da so oni na levem mi pa na desnem bregu življenja in da med nami ni mostu. Zato so hodili tudi neprestano z onimi na levi in se jim pustili voditi. Vpliva od tam se niso bali, bali pa so se vsakega vpliva iz dosledno katoliških vrst.

Borbo za zmago delavskih pravic so kot kristjani naslonili na protikrščanski marksistični razredni boj. Dosledno temu so se nazivali socialisti — četudi cerkveno obsojeno — krščanske. V vsem gibanju so igrali le nekaj privesek socialističnega pokreta. Zavračali so misel, da bi lastna načela povedli v borbo za zmago. Vsa zborovanja so se skoro izključno vršila v marksističnih prostorih. Tja so tako neprestano vodili svoje članstvo, da je moralo imeti vtis, da samo nič ne pomeni.

V debatah so hvalili boljše vizem. Katoliški poročevalni službi, ki je slikala položaj za revolucionarje neugodno, niso verjeli, verjeli pa so nasprotnim vestem in jih širili dalje.

Krvoprelitja in morije katoličanov v Španiji so se po njihovih poročilih v besedi in tisku vršile v interesu demokracije in zdrave socialne revolucije.

Doma so pri občinskih volitvah z janičarsko besnostjo rušili katoliško skupnost in so se za njen poraz zvezali z marksisti. Nikoli tega pozabili ne bomo.

Doma podpirajo neresni, marksistično usmerjeni list »Kovinar«, ki ni vreden, da ga zaveden katoliški delavec kupuje in bere. Sami so ga raznašali in širili med našimi ljudmi. Sami so mu dali imena po svojih doktorskih prijateljih in mu dajejo tudi vse prej kot katoliško smer.

Doma napadajo katoliško prosveto in v »Delavski pravici« rišejo v uvodniku naša društva kot ponemčevalnice.

Doma, recimo, ZZD očitajo politično pripadnost, sami pa v vsem strokovnem gibanju pod vodstvom svoje »politične eksekutive« neprestano podčrtavajo svoje politično gledanje in ga vsiljujejo drugim v doslednem nasprotstvu s stališčem sedanjega slovenskega narodnega voditelja dr. Korošca. — Po svojih odbornikih razširjajo tudi zadnjo politično okrožnico Stanovnika, Breclja in drugih.

Avtoriteti Cerkve se izmikajo in stavljajo mesto nje svoje nasilne razlage. Njen glas je zlasti v socialnih vprašanjih za nje glas vpijočega v puščavi.

*

Razodele so se tako misli mnogih src, da ni več mogoče tavati v temi. Resnica je prežarka, da ne bi razkrila napačnih potov, na katerih ne moremo obstati, če nočemo svojega lastnega uničenja. — Proti razbijačem smo zato vstali v obrambo slovenske katoliške narodne skupnosti mi, je vstala ZZD zaradi samostojnega doslednega katoliškega narodno-socialnega delavskega pokreta.

Naša pot in naša načela so jasna; jasna je zato tudi naša beseda, da je luč v temo in zmedo. Kakor se je Mahnič boril za zmago katolicizma nad zmedami liberalizma, se bojujemo tudi mi za zmago katolicizma nad zmedami socializma, komunizma, marksizma vseh vrst. Dolžnost vseh zares katoliških vrst in ljudi pa je, da nas v tem boju dosledno in neustrašeno podpro, da v novo dobo prinesò z nami vred

Več luči!

Z Jesenic

Nedavno umrli, značajni katoliški mož, Razinger Franc je zapustil župni cerkvi na Jesenicah znesek 35.000 dinarjev kot volilo za nabavo novih prepotrebniš lestenecv za našo župno cerkev. Enako vsoto je zapustil Vincencijevi konferenci, pri kateri je bil soodbornik. Župna cerkev je že naročila pri tvrdki »Naša sloga« v Ljubljani pet krasnih lestenecv v slogu cerkvene arhitekture, s čemer bo njena notranjost mnogo pridobila na svoji izpopolnitvi. — Vincencijeva konferenca pa je sklenila porabiti določeno volilo kot osnovo za novo otroško zavetišče, ki ga misli zgraditi kje na periferiji mesta pod naslovom »Razingerjevo zavetišče«. Želimo, da bi Vincencijevi konferenci čimprej uspelo to idealno zamisel dejansko oživotvoriti.

Cerkev na Hrušici postaja čim dalje bolj potrebna. Kraj s tisoč prebivalci v oddaljenosti tričetrt do ene in en četrt ure od župne cerkve vsekakor trpi zaradi težkoč pri verskem udejstvovanju. Železniške zveze niso baš točno uravnane z ozirom na bogoslužje, dolga pešpot pa je utrudljiva in v zimskem času čisto zelo neprijetna. Ob danih razmerah naj Hruščani začno resno misliti na to, da si zgradijo svojo lastno cerkvico, četudi začasno zasilno leseno. Za kraj sam tudi iz raznih drugih ozirov postavitev lastne cerkve in uvedba lastnega bogoslužja ne bi bila brez dobrih posledic.

Nove jaslice bo letos nabavila mestna župna

cerkev. Mlado in staro se jih že naprej veseli, ker je gotovo, da bo z njimi za božične dni tudi med naše cerkvene stene prišlo zopet nekaj novega življenja.

Nova spovednica na moški strani v ozadju naše cerkve je nujno potrebna namesto sedanje zasilne. V teh časih, ko vse govori o potrebi verske poglobitve, si te poglobitve brez pogostih prejemov svetih zakramentov ne moremo prav misliti, teh pa ne, če se ljudem ne ustvari primerna priljubljenost. Nove cerkvene naprave bodo sicer gotovo nekaj stale, toda uverjeni smo, da bo vendar zanje obrestonosno naložen denar in da bodo verniki pri svoji znani radodarnosti zlasti domačo cerkev in bogoslužje z veseljem podprli.

Otroški cerkveni izvenšolski pevski zbor vadi vsak torek ob dveh popoldne. Znano je, da so Jeseničani skoro brez izjeme vsi izredno veliki otroški prijatelji, zlasti radi gledajo in poslušajo otroške nastope. Tako pri osmi šolski maši, ki je namenjena samo šolski mladini in je bilo ponovno povedano, da naj odrasli pri njej ne delajo napotja, odrasli kar ne morejo opustiti te maše zaradi otroškega petja šolskega pevskega zbora, ki je v zadnjem letu znatno napredoval. Cerkevni otroški pevski zbor, ki je v večjih rokah organista, bo prijateljem otroškega petja nudil priliko, da bodo mogli njegovim izvajanjem prisostvovati pri sv. mašah, namenjenim za odrasle.

Sveti Miklavž se je napovedal za letos v Kerkovem domu v nedeljo 5. dec. Otroke vabi v veliko društveno dvorano na razgovor in obdaritev za popoldne ob 5. — Večerni Miklavžev obisk za odrasle pa bo spremljala truma luciferjevih pomagačev, da bo temu in onemu izprašala kosmato vest. Spored njegovega obiska popoldne in zvečer bo pester in živahen in bo nudil mnogo zabave in smeha, mladini pa

Strnimo se!

Vsako družabno gibanje je brezplodno in prej pogubno kot dobro, če se porodi iz vrst, katerih organizatorična baza je torišče teženj političnih osebenjakov, ki z različnimi sredstvi ustvarjajo diktaturo od znotraj na bližnjo okolico. To vodi do tega, da so vrste navidezno strnjene, pripadnice iste nazorne smeri in premnogokrat je zgolj sovraštvo do nasprotnika tista glavna vez, ki jih drži na eni ter isti poti.

Take organizacije, v katerih se skriva množstvo mnogobarvnih činiteljev, nosijo na svoji vesti ogromno krivdo za vse zločine, bodisi politične ali socialne, ki so se naprtili občestvu. Zakaj takšne organizacije, ki k svoji idejni borbi priklepajo nasprotni svetovni nazor, v upanju, da bodo tako pridobile na svoji udarni moči in ravnesje v »moderni dobi«, zanikajo upravičenost svoje borbe za obči blagor. S takimi reformami dokazujejo, da temelj ni zdrav in smer pogrešena. Odtod prihaja vse omahovanje, v tem je vir kapitulacij in odtod težnje za kompromisi, kar vodi v hlapčevstvo.

Zdi se, da smo s tem pokazali na križpotje katoliškega delavskega gibanja pri nas. Na tem križpotju pa ne smemo ostati, če hočemo resnico. Ne ironija, ne bedaste trditve oholih glav,

ne zahrbtnosti in ne individualnost, temveč **skupnost!** To nas bo rešilo!

Naše katoliško delavsko gibanje mora odkritosrčno in dosledno priznati katoliška socialna načela! Delavskega razreda ne bo dvignil ne komunizem in ne socializem! Dvignil ga bo le živ, celoten katoliški socialni nauk. Zato obsojamo one, ki sramotno zlorabljajo vero samo in skušajo z njenim imenom pokriti krivice, ki se gode zatiranim.

Kdor hoče biti za apostola med socialisti, mora odkrito in iskreno izpovedati vso in celo krščansko resnico in na noben način ne sme popuščati zmotam.

Za lepšo bodočnost hočemo delavsko organizacijo, ki bo stopala v luči katoliških načel! Hočemo tudi bratsko organizacijo mladih delavcev, ki bo brezkompromisno vodila svoje navdušene borce v sveti boj za zmago Pravič v socialnem življenju.

Ne smemo sovražiti oseb, ampak obsojati je treba zmoto, ki jih vodi. Prepričani smo, da se bodo našim vrstam kmalu pridružili tudi oni, ki so do sedaj omahovali. Le tedaj bomo mogli v taki medsebojni ljubezni stopiti v skupno borbo za skupni ideal!

Slovenski mladini

Težke čase doživljaš, slovenska mladina. Saj dan za dnem izstopajo tovariši iz tvojih vrst in izdajajo ideale, ki jih ti tako zvesto čuvaš, ker so ti sveti, kakor so bili sveti tvojim prednikom. Današnji rod pa zaničljivo pljuje na te vzvišene vzore in — zato ti krvavi srce, mladina slovenska. Strahoma se sprašuješ, kakšna bo bodočnost, kdo bo v bodoče čuval slovenstvo. Saj se število izdajic strahotno množi. Iz dneva v dan raste nasprotnikova armada, ki hoče izbrisati zadnjo sled slovenskega duha, ki hoče poteptati slednje slovensko srce.

In kdo so ti, ki tako sramotno zapuščajo tvoje vrste?

Ali niso zrasli iz iste zemlje, kakor ti, mladina slovenska? Ali jih ni, kakor tebe, vzredila in vzgojila slovenska mati?

Zakaj so torej takšni?

Ali ne zato, ker so že v nežni mladosti poleg božje besede prejeli mnogo več duha hudičevega? Ali ne zato, ker so jim že v šoli z liberalnim in komunističnim duhom prepojeni učitelji vcepljali nazore sodobnega boljšeizma? Ali ne zato, ker so izgubili vsako vero v Boga? Glej, to je glavni vzrok odpada mnogih iz tvojih vrst! **Vero so izgubili! Pod vplivom sodobnega duha so se obrnili celo proti lastni besedi.**

Odlični Slovenec je izrekel te besede: »Ker sem katoličan, sem Slovenec, in Slovenec sem, ker sem katoličan!« Kako resnične so te besede. Ali poznaš morda moža tvojega rodu, ki je pravi katoličan, pa ni Slovenec? Mladina slovenska, naj bo tvoje geslo: Slovenec sem, ker sem katoličan! Pod tem geslom delaj od danes naprej! Prekvasi najprej sebe s pravim krščanskim duhom, potem prekvasi tvoje okolje in videla boš, ali se bo še našel odpadnik iz tvojih vrst! T-e.

Prekletstvo nedeljskega dela

(Nadaljevanje)

Morda bo z ozirom na dosedanje tu obravnavane primere gospodarskega poloma zaradi posledic nedeljskega dela, kdo rekel, da se godi to samo tam, kjer poskuša človek sam s svojimi in svoje družine rokami, da si nekaj pridobi tudi z nedeljskim delom. Poglejmo danes drugi, tudi resnični primer, ki naj nam pokaže usodo ne prav majhnega podjetja, za katerega propast je mogoče navesti edino en vzrok, to je nedeljsko delo.

Podjetje je imelo obilico naročil. Bilo je tako rekoč brez konkurence v kraju. Zaposlovalo je okoli pet kvalificiranih delavcev ter skoro trikrat toliko vajencev. Vsi vajenci so delali brezplačno, poleg tega so plačevali sami prispevke za bolniško blagajno, ter povečini še visoke pri-

spevke na račun ukovine. V delavnici se je delalo, da je bilo veselje pogledati. Stroji so tekli, kladiva so pela, ognji žareli, ljudje so gibal, vse vedno v polnem tempu. Človek, ki je to opazoval, je nujno imel vtis, da mora tu vladati največje blagostanje. Za nekaj nasprotnega ni bilo nikjer nobenega vidnega razloga. Toda lastnik se je začel spozabljati ter je silil svoje ljudi tudi ob nedeljah in praznikih na delo. Medtem ko so drugi ljudje hodili mimo delavnice v cerkev, se je začelo tam delo, tako kot da bi ne bilo nikjer več ljudi, ki bi mogli podelati to v delavnici dneh, kar so morali tu napraviti ob nedeljah in praznikih.

Sledil je polom. Podjetnik je dobil še enkrat pomoč dobrih ljudi, da bi se rešil. Toda tudi se-

Stavka v tovarni jedilnega orodja Čaudek & Co.

Z ozirom na članek v Vašem listu od 1. novembra 1937, št. 21, na strani 3. zgoraj, prvi in drugi stolpec pod naslovom: »Stavka v tovarni jedilnega orodja Čaudek in Co.« Vas prosimo, da izvolite v smislu tiskovnega zakona priobčiti v Vaši naslednji številki na istem mestu in z enakimi črkami sledeči popravek:

Ni res, da je v drugem letu, ko je tovarna razširila svoj obrat z nabavo novih strojev in pomnožitvijo delovnih moči, proizvodnja komaj ustrezala potrebam odjemalcev v vseh glavnih in podeželskih mestih države (t. j. v letu 1936), pač pa je res, da je podjetje kupilo samo stare stroje od raznih podjetij, ki so bila v likvidaciji in je res, da smo produkcijo dvignili zaradi nadaljnega obstoja podjetja, ker smo se le na ta način mogli boriti z našo največjo konkurenco v Leskovcu in Karlovcu in zaradi te konjunkturalne podjetje ni pridobilo na zaslužku, temveč je blago prodajalo z minimalnim zaslužkom, velikokrat tudi pod ceno, ker je bil njegov glavni namen, da vzdrži novo konkurenco in dobi vsaj nekaj povračila za mezde, s tem pa še nadalje plačuje svoje delavstvo, kakor tudi samo obstaja. Znano je, da delavstvo na jugu naše države še zdaleka nima tega, kar mu more nuditi pri nas navaden obrtnik. Ni res, da je tako ostalo vseskozi in da so nekateri meseci celo presegali običajno višino proizvodnje, temveč je res, da moremo postreči z različnimi dokumenti, iz katerih se more ugotoviti naš zaslužek oz. izguba v dobi največje konjunkturalne. Takrat smo imeli zaposlenih čez 30 delavcev, danes le še 18.

Ni res, da še ni rečeno, da je s pospešitvijo obratovanja, ki ga je nujno izzvala kupna moč konzumentov, pridobilo obratno osobje na mezdi, ampak je ostalo vse pri prvotni mezdni tabeli, temveč je res, da smo v času, ko ni bilo sezone, imeli stalno uslužbene vse moške delavce, ki jih kljub pomanjkanju dela nismo odpustili, marveč smo jim tako omogočili, da so se lahko vsaj preživljali.

Ni resnično in točno, da so razen početnega dela oblikovanja orodja vse druge faze v zvezi z jedkimi kislinami, temveč uporabljamo le solno kislino in pri tem delu nikakor ni težje in nevarnejše, kakor pri delu, ki se opravlja v ostalih delavnicah. Res je tudi le to, da sta pri delu s solno kislino zaposlena samo dva delavca, medtem ko ostali delavci nimajo nikakega stika s tem delom.

Z ozirom na izjavo našega najbolje plačanega delavca, da mu pri plačilu zmanjkajo 4 dinarji na mesec, ugotavljamo, da ni res, da bi kak naš delavec mogel kaj takega izjaviti in tudi ni res, da bi mu zmanjkalo 4 dinarji na mesec pri plačilu. Ker znaša zaslužek najbolje plačanega delavca mesečno okrog 1100 din, kvalificiranega delavca pa okrog 1400 din, mora ta najbolje plačani delavec imeti druge izdatke, ki niso tako potrebni za vsakdanje življenje in hrano.

Tudi ni res, da je v tovarni zaposlenih največ delavk, ki žive pri starših, ampak je v resnici uslužbenih pri nas največ moških, t. j. 10 in le osem žensk. Od teh živi pri starših samo pet delavk. Zaradi tega tudi ni res, da je v tem pač jas-

no vidna tendenca, sprejemati v službo ljudi, ki jih zaradi podpore staršev lažje izkoriščajo, ker jih pri nas nihče ne izkorišča.

Prav tako ni res, da bi stavkovno stanje nastopilo dne 19. t. m., ampak je nastopilo 18. oktobra t. l. Pri tem pa tudi ni res, da se stavke nista udeležili samo ena ženska in neko mladoletno dekle, temveč je resnica ta, da ni stavkalo pet delavcev in delavk.

Ni resnično in točno, da bi tista dva delavca, ki sta bila idejno voditelja stavke, bila brezobzirno postavljena na ceno, temveč je res, da nam je eden od njiju sam odpovedal nadaljnje službovanje, drugemu smo pa odpovedali mi na 14 dnevni odpovedni rok, ki smo mu ga tudi plačali.

Ni res, da teče delo dalje pod istimi nevzdržnimi pogoji za iste krivične dinarje, temveč je res, da so pogoji pri nas vzdržni in da imamo pri nas samo pravične dinarje.

Ni nadalje res, da bi zaščitne obleke in predpasnikov ne dobavljal delodajalec, pač pa že itak krivična mezda posameznikov, temveč je res, da so mezde, katere navaja Vaš članek, večje nego jih predvidevajo uredbe o minimalnih mezdah, ki so bile po oblasti izdane in sprejete. Res je tudi, da smo 22. oktobra t. l. ponovno zvišali delavstvu mezde ter mu priznali tudi odškodnino za nabavo delovnih oblek, ščitnih predpasnikov in čevljev, kar je tudi delavstvo sprejelo s kolektivno pogodbo po svoji strokovni organizaciji NSZ, podružnica Jesenice, dne 4. novembra t. l.

Res je, da sta delodajalca Hrvat in primorski Slovenec. Res je pa tudi, da smo v naši državi vsi enakopravni, tudi po ustavi.

Končno tudi ni res, da gradi naše podjetje v Karlovcu novo tovarno za deleže, ki se slovenskemu delavstvu krivično trgajo izpred ust, temveč je resnica samo ta, da ne gradimo nobene nove tovarne, zlasti pa ne v Karlovcu. Res pa se bavimo z načrtom, da bi preselili naš obrat v južni del države, kjer so najemnina in režijski stroški mnogo manjši in tudi surovine cenejše, poleg tega pa 70% naše produkcije konzumira ljudstvo na jugu naše države in bi tako prihranili tudi na tovarnini. Potemtakem torej tudi ni res, da bi naše podjetje gradilo novo tovarno v Karlovcu na račun sedanje miloščine.

Jesenice, 11. novembra 1937.

»Alpa«,

produkcija jedilnega orodja in kovinske robe.

Čemu bi tarnal, zdihoval...
Le kaj bi za Miklavža dal??
Pojdi v trgovino Krekov dom,
oglej si darila razstavljená tod
in rešeno bo težko vprašanje.

Najlepša Miklav-
ževa darila za otroke
in odrasle dobite pri

Janku Bogataju
Jesenice

tudi iskrenega in nedolžnega veselja. Pisarna za naročila Miklavžu pa bo ves dan odprta od 9 dalje v prostorih za odrom.

Mladino, kakor tudi katoliške može in žene vabi Krekovo društvo na svoje prosvetne poučne sestanke, ki se vršijo v sledečem redu:

Fantje in možje vsak ponedeljek od 8. do 10. ure zvečer;

žene vsak ponedeljek od osmih do desetih;

dekleta vsako sredo od 8. do 10. ure;

mladci v sredo ob 7. uri združeno s telovadbo, v petek samo telovadba;

mladenke v starosti od 12 do 16 let v ponedeljkih od 6. do 7. ure telovadba s sestankom;

dečki naraščaj v tor-kih in četrkih od 5. do 6. ure s telovadbo, s prosvetnim sestankom ob četrkih od 6. do pol 7. ure;

naraščaj dekliški v starosti do 12. leta v ponedeljkih od 4. do pol 6. ure telovadba s sestankom!

Katoliški starši, pridite sami, pošljite svoje otroke.

Kapelica pri Sv. Križu, ki jo gradita na prošnjo g. župnika Krašnje na laštne stroške predsednik in podpredsednik KID ne da našemu »Kovinarju« spati. To grozno novico, ki smo jo mi svoj čas prinesli v našem listu, »Kovinar« v sleherni številki ponavlja, kakor da je ta zadeva najvažnejši svetovni pojav in najbolj odločilnega pomena za vse nadaljnje življenje prebivalcev jeseniškega kota. — Mi pa pravimo, da je tako dejanje samo na sebi hvale vredno, pa naj ga vrši kdorkoli. Objektivno glasilo, kakor smo mi, da zato vsakemu svoje. Vsekakor ni greh, če podjetnik da tudi kaj v dobre name- ne in je vsekakor lepše, kakor pa če si razni prijatelji okrog »Kovinarja« nadevajo maske najbolj socialno čutečih ljudi, ko jim pa z ozirom na njihove lepe gosposke donose funkcionar neke jeseniške dobrodelnice organizacije slučajno omeni, naj bi

daj ni uvidel in ne razumel, da pri največji delavnosti ne more nič proti božji volji. Nedelje so se skrunile ponovno. Druga propast je sledila prvi. Ta je pustila za seboj žalostne sledove, pod katerimi ječe nekateri, ki so mu hoteli pomagati, še danes, ko je podjetnik že nekaj let v grobu, kamor je odšel kot popoln siromak, mesto da bi živel v sicer zasluženem blagostanju.

tem donosom vsaj od daleč nekoliko primerno prispevali za jeseniške siromake, se jim ta obraz za nekaj centimetrov podaljša, da tako naznači razliko med maso in resnico. V tej točki bi prav lahko postregli tudi z imeni. — Tudi »Nova pravda« je začutila potrebo, da se obregne ob zidanje kapelice pri Sv. Križu iz čisto demagoških razlogov, in sicer prav v tisti številki, v kateri se v uvodniku bori proti demagoštvu.

Nesreča v tovarni je doletela mladega delavca Milka Mraka, člana strokovne organizacije ZZD. Fantu se je po mnogem trudu komaj posrečilo, da je dobil pri KID zaposlitev, ker je bil prešibek. Toda vseeno je bil toliko težak, da se je pod njim v višini kakih osmih metrov zlomila deska in je padel v globočino ter zadobil težke poškodbe. Mlademu fantu želimo skorajšnje in popolno okrevanje.

Tovarniški konzum je začelo graditi podjetje KID na spodnjem koncu Jesenic. Gledanja na ta konzum so z različnih strani različna. Nekateri menijo, da bo za delavstvo mnogo pocenil indeks najnujnejših življenjskih potrebščin, in drugi, da bo ubil privatno iniciativnost jeseniškega trgovstva, tretji, da bo škodoval strokovnemu pokretu delavskih organizacij. Prerokovati se o tem ne da, možno pa je postaviti dobre in slabe strani in iz njih sklepati z verjetnostjo na bodočnost. Skušali bomo v eni prihodnjih številki objektivno, brez vsake demagogije v posebnem članku kritično presoditi razne momente, ki bodo verjetno igrali odločilno vlogo.

Vodarino plačati se nekateri branijo. Po naših informacijah ne najbolj revni, ampak precej petični posestniki raznih hiš in podjetij, ki so od svojih najemalcev vodarino že zdavnaj pobrali obenem z najemnino. Zvedeli smo, da občinska uprava na noben način več

Še naše v šopek

Da ne bo zaradi gornjega popravka, ki ga je poslal našemu uredništvu g. Čaudek kot odgovor na naše poročilo o meznem gibanju istotam, smo mu primorani povedati, da je stališče, ki smo ga zavzeli s tem člankom, danes utemeljeno.

Ni nam treba ponavljati naših prejšnjih trditvev, ker nam jih že zgoraj navaja on sam v negativni obliki. Da bo slika jasna, jih bomo primerjali z izvirnim člankom v »Novi pravdi«, ki se je rodil v Narodni strokovni zvezi, katera je delavce v omenjenem podjetju organizirala in sklenila s podjetjem kolektivno pogodbo. Članek takole:

»Plače so bile od 2.50 do 3.50 din na uro, kar ne zadošča niti za najpotrebnejša živila in obleko, ki pa se je pri tem delu veliko pokvari...«

Lastniku pa je bila ta zahteva (za povišanje prejemkov, op. ur.) nekaj izredno novega (!), zlasti za njegovega družabnika, tako da je zadnji takoj zagrozil z odpustom dvema delavcema, ki sta si upala izreči to željo. Vse druge, ki so prisostvovali temu razgovoru, pa je izgnal iz delavnice (!).

Vsekakor pa je velika pridobitev delavcev, da bodo dobivali za nadure 50% pribitek, odnosno 100% za nočne nadure itd.

Pri delu, škodljivem za obleko, bodo prejeli delavci 50 din, vsi ostali pa 10 din mesečne doklade za nabavo zaščitnih oblek. Priborili so si tudi plačan dopust itd....«

Torej, zakaj je do teh zahtev sploh prišlo, če pa ni bilo potreb, kakor skuša dokazati g. Čaudek. Saj to je vendar v glavnem tudi vse, kar smo mi v svojem članku iznesli. Da je bila naša zahteva pravična in navedki točni, priča kolektivna pogodba. Neumestno je vsekakor, dodajati popravke na tisto, kar se je s kolektivno pogodbo potrdilo za resnično. Nismo krivi mi, če nam je dal omenjeni list priliko poslužiti se dokazov, ki potrjujejo točnost našega poročanja in čudimo se popravku, ki popolnoma nasprotuje stališču podjetnika do kolektivne pogodbe. Tudi nismo krivi za to, če v neki meri jemljejo popravku verjetnost carinski dokumenti o nabavi neklih strojev za podjetje in datum sklepanja kolektivne pogodbe, ki je za štiri dni kasnejši od našega članka, kar daje misliti o dvorezni logiki.

Glede enakopravnosti v državi, na katero se sklicuje podjetnik, bi pa pripomnili samo to, da nam hoče povedati nekaj, kar danes noben Slovenec ne more verjeti.

»Novi pravdi«, ki se nekaj obrega ob nas, pa priporočamo logiko. Kar smo poročali mi, je poročala ona, v isti sapi pa hiti, da naše poročilo ni bilo točno. Hvala Bogu, da je vse črno na belem, vsaj ne bo mogel pasti očitek, da niste sebe in podjetnika krenili po prstih. To nam popolnoma zadostuje in smo zadovoljni, da naš članek ni bil zaman.

Pismo bohinijskega kaplana

Delavcem iz Bohinja, zaposlenim v tovarni na Jesenicah in na Koroški Beli. Zdi se mi prav, da Vas kot Vaš prijatelj pridem obiskat na Jesenice. Za vsakega izmed Vas se bojim, saj veste, nevarnosti je dosti. Rad bi Vam nekaj povedal, Vas prav lepo pozdravil, Vam tudi povedal odkrito, kje naj bodo Vaša pota, da bo za Vas dobro in da bom sam vesel. Zato prosim vse, da pridete dne 9. decembra ob 7. uri zvečer v Krekov dom. Kot nekoč, ko smo bili še v Bohinju, me tudi sedaj poslušajte. Mislim, da ste še stari značajni fantje in možje.

Bog Vas živi in na svidenje omenjenega dne.

BURJA MIHA, kaplan.

Prošnja za sirote

Zima je huda in mraz. Ko prihajamo v prijetno zakurjeno sobo in sedamo k topli peči, ali se kdaj spomnimo, koliko jih je sredi med nami, katerih pogledi žalostno in mračno zro ven v polbeljeno zimsko naravo. Okrog vogalov hiše reže neusmiljeno burja in mraz pritiska skozi špranje in slabo zadelana okna. A v njihovem stanovanju ne veje prijetna toplota in njihovi prezeblji udje se ne morejo odeti v volnen zimski suknjič.

Zaslужek očeta je pičel, zato si ne morejo privoščiti drv za zadostno toploto, si ne morejo kupiti zimskega ogrinjala.

Otroci so tam, negodni, nedolžni, ničesar še niso zakrivali, a morajo že nositi težo življenja. Srečavamo jih na cesti v nezadostni obleki, teleseca lačna in prezeblja drgetajo, a njih oči prodirajoče zro v nas mimoidoče in molče vpijejo po usmiljenju. Ali nas ti globoki pogledi ne zabole v dno duše, ali se zgane v nas čut dobrote, ki hoče pomagati in hoče prinesiti vsaj en topli žarek sreče v take zapuščene družinice?

Vincencijeva konferenca Vas, plemenita srca, kliče in prosi. Mati hoče biti najrevnejšim, a sama nima sredstev.

Prosi Vas obleke, obutve! Kar vam ne koristi več, koristi lahko še komu izmed ubogih.

Prosi Vas, da pregledate domače zaloge! Morda boste lahko kaj utrpeli in podarili bratu siromaku.

Prosi Vas, da pošljete event. darove v Krekov dom, v roke čč. sestram, ali pa jih oddajte v trgovini istotam.

Upamo, da naša prošnja ne bo glas vpijočega v puščavi.

Ali ste poravnali naročnino?

Kako odpomoči brezposelnosti

Eno najvažnejših in najnujnejših vprašanj je brez dvoma vprašanje brezposelnosti. Sedanja kraljevska vlada jim posveča vso pozornost. Že lansko proračunsko leto je vsebovalo velike zneske, kateri so se razdelili na posamezne banovine za gradnjo novih cest, železnic, vodnjakov itd. Tudi po letošnjem proračunskem letu bo dobila Slovenija več milijonov dinarjev za javna dela. Seveda je to le premalo. Vprašati se moramo zato, kaj bi se moglo v omiljenje nastale krize in brezposelnosti še storiti?

Predvsem bi morali imeti pripravljena za primer takih in podobnih kriz znatna denarna sredstva, že za samo prehrano večjih družin. Denarja nimamo pa skoraj nič! Sicer spada pobijanje brezposelnosti v prvi vrsti v delokrog Delavskih zbornic, žalibog se pa kreditne postavke za podpiranje brezposelnosti prehitro izčrpajo. Danes morajo skoro vsi delavci od svojega malenkostnega zaslužka plačevati bednostni in brezposelnostni fond. Na mestu bi bilo, da bi tudi podjetja plačevala od svojega čistega dobička nekaj odstotkov za to. Saj so ravno v različnih gospodarskih in industrijskih podjetjih dobički zelo veliki. Delavec mora pa še danes plačevati mesečno okoli 100 din in tudi več za bolniško blagajno, starostno zavarovanje, prispevek za Delavsko zbornico, bednostni sklad itd. Ta odbitek je pa ponavadi vedno enak, čeprav v nekaterih podjetjih delavci niti 15 delovnih dni ne napravijo.

Z večjo pritegnitvijo podjetij bi se tu dalo marsikaj koristnega ustvariti.

Kako mislijo naši mladi...

Dvajseto stoletje

Naš čas stoji na višku tehnične izobrazbe in dela. V skalnate gore vrta človek predor, izpreminja tek vodom in spaja morja. Nad nami mrzlo brne jeklene ptice in glušči šum tovarn oznanja čudovito človeško delavnost in sposobnost. Iz malih človeških bivališč in tudi iz src se stari način življenja umika novim modernim metodam. S teh strmih višin napredka in spretnosti pa mora vse človeštvo s strahom gledati na razvaline notranjega, duhovnega življenja. Človek išče novih zvezd in sledi, nova svetovanja, v duši pa je zapuščen in prazen. Bolesno čuti svojo notranjo praznino, a jo hoče zasuti še z večjo vnemo za praznimi vnanjimi uspehi.

Vsako leto se na svetovnem trgu pojavijo različna sredstva, da bi pomagala človeku pri delu in ga osrečevala. A kaj, ko ima človek vedno več in več potreb. Bogatin in berač, oba sta v neprestani borbi, da bi si pridobila vedno več zakladov, vedno več nesreče in gorja. Ljudje sanjajo o zlatih gradovih, ukletih kraljičinah in čakajo neznanega viteza, da bi jih potegnil iz zmede in stiske sedanjih dni. Ker so zavrgli duha in pravo Resnico, iščejo le bučnih zabav, da bi v svoji strašni osamelosti prevpili krik srca.

Sama zunanost nas je, sam lišp in parada, sama forma brez duha in vsebine. Cesta nam kriči o tem in barake ter izmozgani obrazi, mi pa si mašimo ušesa, da ne bi slišali joka in solza, ki tudi zaradi naše nedelavnosti napolnjuje in pretresa zemljo.

• Plesne vaje akademikov se začnejo...

Očeta je v pijanosti ubil.

Darove za brezposelne pobira...

Zaradi nesrečne ljubezni sta šla v smrt.

Vsak večer ples. Igra jazz-band.

Proletarci! Vsi na protestni shod! Kapitalizem nas bo zrušil!

Veličastna maškerada. Umetniške maske. Dobček za brezposelne!

Kdo pride? Kdo igra? Greta Garbo. Najnovejši film.

Kako postanem in ostanem lepa?

„Delavska pravica“ in društva

Delavska pravica je v 25. številu, letos prinesla izpod poresa Jožka Jurača uvodnik pod zaglavjem »Mi mladi«. Neverjetno je, kaj ta tu piše o naših društvih in o njihovi koristi. Tam pravi, ko govori prej o strokovnem gibanju: »Kaj nam pomagajo vsa druga društva, ki tako vabijo posebno mlade delavke in delavce v svoje vrste? Nič, prav nič! Nasprotno! Naravnost škodijo nam, ko ubijajo v nas voljo za našo delavsko borbo in nas skušajo prepričati, da tako, kakor je, mora biti. Dosti smo že garali delavci po raznih 'društvih', pri tem pa se gospodarsko in socialno kot stan vedno bolj pogrezali v odvisnost, izkoriščanje, v pomanjkanje in siromaščino...« Tako govori delavec Jurač o društvih, ko se je vendar sam v njih izobrazil in se ima prav njim zahvaliti, da more pisati celo uvodne članke v »Delavski pravici«. Tako govori z njim »Delavska pravica« o raznih društvih, o katerih vemo, koliko energije svojih duševnih sil je vanje položil pokojni dr. Krek. Zlasti Jeseničanom bo težko dopovedati, da je bilo delavsko življenje po naših društvih delavstvu v pogubo mesto v blagoslov. Jeseniško delavstvo in vsa jeseniška javnost prav dobro ve, da se imajo Jesenice z delavstvom vred za svojo visoko kulturo za-

Tablete za hujšanje. Kmalu dobite lepo linijo.

Tak je razkrinkan obraz sedanje družbe in taka je bila slika tudi v Rimu pred propadom. Panem et circenses! Kruha in iger! Na eni strani smeh, rdeča ustna, poljub in šampanjec, na drugi pa kletev, upor, tuberkuloza in stradanje. Tam nališpana dama s psičkom v roki, rdečimi nohti in udobno limuzino, tu pa trohnoba, obup, cunjice in kup bledih obrazov. Pa zakaj vse to, ali mar ni pomoči? O, je!

Že dvatisoč let neomahljivo stoji Cerkev, ta večna zmagovalka. Že dvatisočletja v pogubo in zveličanje blesti največja zapoved ljubezni do bližnjega. In kdo je kriv, če zapovedi ne izpolnjuje, če je potem gorje in beda. Seveda Cerkev, kar po Njej; Ona je vsega kriva, ker je s svojim naukom in delom pokazala pravo in edino možno rešitev iz teme. Dokler bo na svetu tako mišljenje, zaman upamo in delamo »fronte delovnega ljudstva«, zaman čakamo odrešenja iz »rdečega raja«.

Ravnovesje v človeški naravi se je premaknilo. Duša in telo nista v ravnotežju. Kako se je spozabil človek! Na dušo je pozabil, večnost zatajil, Bogu se izneveril, nebesa odklonil, zavrgel milost in preložil težišče človeškega dostojanstva iz duše na telo. Tako so ugasnile svetle zvezde nadnaravnega življenja; glava in srce pa sta polna zemeljskih malikov: denar, čast, jed, pijača, parfum, valček...

Razpadel je red v človeku in nujno je moral propasti tudi red v človeštvu. Kjer popuščajo temelji in glavni stebri, tam so kmalu samo ruševine. Zgrinjajo se sicer mase gledalcev in poslušalcev, a prizor je — velika razvalina. Vpostavite zopet red v človeštvu! Mojster je Kristus! Izvedite njegov načrt, njegov program! Priznajte Bogu njegovo suverenost nad vesoljstvom in človekom! Priznajte veri njeno oblast in učinkovito moč za blagor narodov in držav! Priznajte duši prvenstveno mesto v življenju in priznajte slednjič, da ima naravni red najsigurnejše jamstvo v nadnaravnem redu, ki korenini v Bogu! Gorje, duhovno in materialno, na svetu se dviga iznad razvalin in gorja — v dušah. —mir.

ne bo dopustila zavlačevanja plačil iz tega naslova in da bo tistim, ki jih ne bodo hoteli izvršiti v prvih dneh decembra, vodovode enostavno dala odklopiti.

Preobremenitev železniškega osebja na jeseniški železniški postaji je čim dalje večja. Na noben način zaposlenim ni več mogoče, da bi svoje naloge točno in v redu vršili. Nujno je potrebna nastavitve novih moči, ker tako ne more več naprej.

Sv. Križ nad Jesenicami

Na potu iz Plavškega rovta na Jesenice se je eno zadnjih nedelj ponesrečil voznik, ki je ta dan vozil v dolino hlo-de. Padel je pod voz, da si je zlomil nogo ter so ga morali prepeljati v bolnišnico. Tudi blagoslov nedeljskega dela!

Boštjanov hotel, last stavbenika Belcijana, bo s prihodnjim letom znatno povečan. Lastnik bo zgradil nove garaže, veliko zaprto verando in 20 tujskih sob. Redke podjetnosti se s stališča tujskih prometnih koristi kraj veseli.

S Koroške Bele

Pri nas smo igrali v našem katoliškem domu »Krivoprisežnika«. Prav dobro so igralci rešili svoje naloge. Mala dvorana je bila natrpano polna in polna priznanja igralskemu osebju. Le tako naprej!

Iz Zabreznice

Čitateljem bo morda še v spominu naš letošnji lep uspeh misijon, o katerem smo pisali v listu »Na mejah«. Takrat pa smo tudi poročali o grdih klevetah neke gostilniške dekline, s katerimi je hotela omadeževati čast očetov misijonarjev. Hotela je pozneje sicer vse utajiti, toda se ji ni posrečilo. Te dni je prejela ona in njen pomočnik ter razširjevalec grdih laži od sodišča primerno nagrado. Morala bosta v luknjo in plačati vse prave stroške, da si za naprej zapomnita lepe nauke g. sodnika.

Sv. Miklavžu dobrohotno v vednost,
da si ne bo belil trudne glave,
kako bi zadovoljil otroške vrste!
Poslušaj, Svetec, ali ti je znano,
kje Krekov dom stoji?
No, dobro, tam v trgovini se marsikaj dobi,
kar pridno deco razveseli!
Le pridi! Radi in poceni ti bomo postregli mi.

Z Bleda

Tukajšnji šolski upravitelj g. Grad Boris, ki je v bivšem nasilnem režimu mnogo trpel zaradi svojega neustrašnega katoliškega stališča, je bil imenovan za šolskega nadzornika radovljanskega okraja. Zasluznemu možu k imenovanju čestitamo v svesti si, da bo svojo odgovorno službo vršil v korist prosvete in naroda.

Fare in kraji v Radovljanskem okraju, dopisujte v list „Na Mejah“

Z Boh. Bistrice

Romanje so priredile vse tri bohinjske fare 17. in 18. novembra na Sv. Goro pri Gorici. Vseh romarjev je bilo 265. Romanje se je vršilo v največjem redu. Vse je bilo zadovoljno. Vsa pohvala gre voditeljem, zlasti g. dr. Pavlu Robiču. Na tem mestu naj mu bo izrečena zahvala. Omembe vredno je, da je romarjem v vsakem oziru šla na roko italijanska oblast, naše pa večji del.

Poln življenja je naš prosvetni dom. Prav je tako. Zlasti mladina je navdušena. Vsi smo tega veseli. Le par nasprotnikov to boli.

Naročajte list »Na mejah«, saj 50 jih mora biti v naši fari.

Slavko Savinšek:

Med Mežakljo in Mirco

(Dalje)

ln je sanjala Anica o obeh, dokler se nista oba strnila v enega ter je v spanju jokala, ker ni mogla dognati, kdo je od njiju obeh, ki se je zlil v enega.

Nad vsemi je držala razprostrte roke tiha jesenska noč. Vse je molčalo pod njo, samo v tovarni so se vrtela kolesa v strojih in kladiiva votlo pela. Ogromni dimniki so sipali trepetajoče plamene v nebo, kakor da hočejo med zvezde vzplamteti.

Luna pa ni vzšla in zvezde so za meglami spale.

Drugo poglavje.

Hlastno je odprla pismo in ga brala:

Moja Anica!

Niti oddahniti se nisem utegnil in odpočiti od dolge vožnje. Zalil me je velikomestni val, pljusnil mi čez glavo ter me potegnil v svoj vrtinec. Z vsem naporom sem sunil krog sebe, da me ni potegnilo na dno in mi sape zaprlo. Slovo od Tebe mi je lebdelo pred očmi in v srcu in Tvoja obluba mi je bila kakor zvezda mornarju, ki se potaplja. Z obema rokama sem zagrabil v knjige ter vsemu drugemu zaprl ušesa in oči.

Tvoja slika stoji na mizi pred menoj. V sobi je tiho; od petrolejke veje mehka toplota v moj obraz zdajle, ko Ti pišem. Noč je in mir v tem velikem mestu. Ne morem dalje s črkami. Iz papirja pred menoj se mi smejejo Tvoje oči in vabijo v svetlo globočino duše...

O, kako si daleč od mene in vendar, kako si mi blizu. Da bi Te skoro z rokami dosegel, da bi Te z glasom in pogledom pobožal in si tako tesno pri meni vse te dni — cela vrsta jih je že — odkar je dalja zrasla med nama, odkar čakaš mojega pisma iz tujine. Sam ne vem prav, kaj mi je držalo roko, da Ti pišem šele danes. Morda zato, ker je Tvoja slika tako živa v meni vse te dni, zato, ker prav ta čas šele vem in slutim, kaj in kdo si mi Ti, Anica!

Kako si vzrasla v moje srce! Prav v dno so korenine pognale, da Te nič ne iztrga iz njega. Piješ kri mojega srca iz njega žive korenine, iz nje poganja rdeči cvet!

Sladko je med delom v duši človeku, ki ve,

zakaj, za koga dela in se muči. Ves čas nisem imel cilja jasno pred seboj. Danes pa se mi smeji tako žareč in plameneč, da mi je v roke toplo, da bi knjige kar tlačil vase: čimprej bi rad končal, da bi mogel najin sen in svojo oblubo spolniti. Kajne, Anica, tudi Ti nisi pozabila, kar so mi Tvoje ustnice obljubile z besedo in Tvoje oči s pogledom in Tvoje dlani objemu mojih prstov. Da boš zmerom le moja, da me počakaš! Še veš?

Glej, vse to gori pred menoj in me greje in kakor da ni slike pred menoj, pravijo Tvoje oči svoj veliki: Da!

Tako boš cvetela pred menoj vse dotlej, dokler ne pridem do cilja.

Kaj delaš Ti, Anica? Si kaj prida v knjigah? Ali ni lepo, ko takole človek grebe iz knjige, kakor bi z grebljico brskal po živem človeškem srcu in svoje srce na široko odpre, da se zlije vsa ljubezen, vse hrepenenje, vsa bolelost in vse solze iz njih vanj. Anica, vredno je živeti. Ti in knjiga! Dovolj mi bo!

Glej, da mi kaj kmalu odgovoriš, saj si mi obljubila, da ne boš samo mislila name, ampak na papirju povedala, kaj misliš. Kajne, Anica?

Povej jim, da se vseh spominjam. Tudi Joži reci to, čeprav me je zadnje dni malce mrko gledal, kadar sva se dobila pri vas. Zavidam mu srečo, da Te sme videti vsak dan. Tega mu nikar ne povej. Sicer pa, čemu bi mu tudi zavidal? Saj zanj ni v Tvojih očeh tiste luči kot zame, v besedi ni vonja kot zame dehti. Pač ljub znanec, tih in vdan, drugače nič. Čemu bi mu potlej zavidal!

Povej moji Anici, kako mi je dolgčas po njej in da zmerom, zmerom nanjo mislim. In še ji povej, da imava še dolgo pot pred seboj do vrha sreče, ali da je pot svetla in prijetna in lepa, med samimi cvetkami in ptičjim petjem — ker gre ona z menoj ob moji roki. Ji boš povedala? Pa še, da nama bo pot hitro minila, ker jo hodiva skupaj. Ali ji boš vse to povedala, Anica — moji Anici?

Težko bom čakal, da mi odgovoriš. Še težje, da Te vidim iz oči v oči in slišim Tvojo besedo. Pa bom že nosil in prenesel, ker vem, da je Tebi enako. Zato Ti pošiljam pozdrave; kakor beli golobčki naj Ti sedejo na ramenih moje misli in Ti pošepetavajo v ušesa: Anica, pozdravlja Te Tvoj Dreja.

Praga, dne 23. oktobra 19... ob 10. uri zvečer.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Za sv. Miklavža

je najprimernejše praktično darilo, katero si pa lahko nabavite prav po nizki ceni v lepih najnovjših vzorcih. N. pr. damsko volneno blago po 18 do 20 din itd. dobite v novi manufakturni trgovini

PRI „JERNEJU“

JESENICE — GOSPOSVETSKA C. 42

Za vse

smo nastavili vsemu blagu nizke cene, zato se potrudite tudi Vi k

Radoslavu Dolinarju
trgovina z mešanim blagom
Jesenice, Gosposvetska 11

JOŽE KOŠIR-JESENICE

Damski plašči, moški klobuki, hubertusi, pletenine, rokavice, kravate itd.

NAJVEČJA ZALOGA!

ZADRUŽNA TISKARNA

registrovana zadruga z omeji. zavezo

se priporoča za tiskanje časopisov, revij, prospektov, reklamnih letakov, lepakov, vabil za javne prireditve, tiskovin za obrtnike in trgovce ter vseh v tiskarsko stroko spadajočih del

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 47

Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež

Jesenice, Murova, tel. 605